UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Dotes naturæ humanæ innocentis supernaturales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

Visual Library

voluntati Deus infudit virtutum moralium habitus, qui videlicet per actus humanos ordinis naturalis adquiri possunt, illorum ope ac subsidio ut voluntas rectæ rationi subjecta foret, atque ut inferior appetitus in præstituto honestatis officio contineretur. Erat proinde *Adami* voluntas prompta semper & expedita ad quosvis actus cujusvis virtutis moralis huic statui convenientis exercendos.

35. Dotes supernaturales.

Homini in iis, quæ ad naturæ perfectionem attinent, optime constituto (nam *creavit Deus hominem rectum, & secundum se vestivit illum virtute. Eccles.* 17.) superaddidit Deus dona supernaturalia, quæ congrua totidem media forent ad finem ultimum supernaturalem consequendum. Cognovit itaque Deum esse, non modò quatenus naturali ratione manifestatur, sed etiam ut objectum est beatudinis supernaturalis, & principium omnis justitiæ nostræ & salutis, ac remunerator, qui præmium ordinis supernaturalis redditurus est. Hæc enim omnia per se primò necessaria sunt ad vitæ sanctitatem, ad Deum cum vera fiducia, & dilectione perfectâ quærendum, juxta illud Apostoli ad *Hebr.* 11. v. 6. *Sine Fide impossibile est placere Deo: credere enim oportet accedentem ad Deum, quia est, & inquirentibus se remunerator sit.* Existimant nonnulli, *Adamo* jam ante peccatum revelata fuisse mysteria Ss. Trinitatis, & Dominicæ Incarnationis *quoad substantiam*, tum quia ad honorem Christi pertinebat, ut semper & in quovis statu ab hominibus agnosceretur tamquam Caput Angelorum & hominum; tum quia Fides in Christum pro omni statu necessaria ad salutem fuit dicente S. PETRO *Act.* 4. v. 12. *Non est in aliquo alio salus. Nec enim*

enim aliud nomen est sub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri. Fides autem Incarnationis Fidem Ss. Trinitatis supponit. Utrum verò *Adam* innocens cognoverit etiam Christum tamquam Autorem gratiæ, ita ut ex meritis Christi gratiam & gloriam sese consecuturum esse speraverit? controvertitur. *Videantur dicta in Tract. de Incarnat.* Ad voluntatem quod attinet: instructa hæc fuit gratiâ supernaturali tum actuali, tum habituali: illâ enim indigebat ad salutare opus exercendum. *Sicut enim* (inquit S. AUGUSTINUS L. de *nat. & gr.* c. 26) *oculus corporis etiam plenissimè sanus, nisi candore lucis adjutus non potest cernere; sic homo etiam perfectissimè justificatus, nisi æternâ luce justitiæ divinitus adjuvetur, recte non potest vivere.* Unde Concilium ARAUSICANUM II. *can.* 9. decernit: *Natura humana, etiamsi in illa integritate, in qua condita est, permaneret, nullo modo se ipsam, Creatore suo non adjuvante, servaret: unde cùm sine Dei gratia salutem non possit custodire, quam accepit; quomodo sine gratia Dei poterit reparare, quod perdidit?* Nempe gratia actualis non minùs elevare intellectum debet, ut, quæ supra ipsum sunt, attingat, quàm complere voluntatem, ut in opus exire possit. De gratia habituali *Adamo* concessa intelligi potest illud Apostoli ad *Ephes.* 4. v. 23. *Renovamini spiritu mentis vestræ, & induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia & sanctitate veritatis.* Ceterà dogma Catholicum est, *Adamum* gratiâ sanctificante donatum fuisse. *Siquis non confitetur primum hominem Adam, cùm mandatum Dei in paradiso fuisset transgressus, statim sanctita-*

litatem & justitiam, in qua constitutus fuerat, amisisse, incurrisseque per offensam prævaricationis hujusmodi, iram & indignationem Dei, atque ideo mortem, quam antea comminatus illi fuerat Deus, & cum morte captivitatem sub ejus potestate, qui mortis deinde habuit imperium, hoc est, diaboli, totumque Adam per illam prævaricationis offensam, secundum corpus & animam in deterius commutatum fuisse; anathema sit. Ita Conc. TRIDENTINUM *Sess.* 5. *Can.* 1. Veritatem hanc PP. plerique tum Græci, tum Latini colligunt ex verbis *Gen.* 1. v. 26. *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram.* Quippe volunt *imaginis* vocabulo ea designari, quæ ad naturam hominis pertinent; isto autem *similitudinis* superna atque indebita animæ ornamenta significari. Ita S. PAULINUS *ep.* 2. ad *Severum* scribit, *nos verè ad originalem gloriam reformari, si divinam similitudinem Christi imitatione capiamus; nam in Adam solam nobis imaginem remansisse.* S. MAXIMUS *Cent.* 3. inquit: *Secundùm imaginem quidem Dei est omnis natura rationalis: secundùm similitudinem verò tantum boni & sapientes; illud secundum naturam, hoc ex gratia.* S. BERNARDUS *Serm.* 1. de *Annunc.* ait: *Ad imaginem & similitudinem Dei factus est homo: in imagine arbitrii libertatem, virtutes habens in similitudine. Et similitudo quidem periit; verumtamen in imagine pertransit homo.* Et quidem vero propius est, Adamum non sine prævia dispositione gratiam sanctificantem recepisse; cùm enim in adulta ætate creatus esset, adultorum more sanctificatus censeri debet. Simul autem ac *Adam* sanctificatus fuit, infu-

infusos etiam accepit reliquos virtutum habitus, qui sanctificantem gratiam solent comitari.

α) Ex dictis refellitur error *Socinianorum* volentium, absque corruptione quidem peccati, quæ nunc est, conditum fuisse *Adamum*; at justum & sanctum fuisse negant: innocentem, *h. e.* peccato immunem fuisse *Adamum* dicunt, non verò justitia donatum. Ita sc. facilius sese impugnaturos confidunt dogma de peccato originali, quòd una cum *Pelagianis* inficiantur. *Socinus* Prælection. c. 3.

β) *Bajus* sanctitatem naturæ humanæ prorsus debitam fuisse contendebat, ut liquet ex ejus propositionibus a GREGORIO XIII, & PIO V. damnatis, quarum 21. sic habet: *Humanæ naturæ sublimatio & exaltatio in consortium divinæ naturæ, debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis.* Et 23. *Absurda est eorum sententia, qui dicunt hominem ab initio, dono quodam supernaturali & gratuito supra conditionem naturæ suæ fuisse exaltatum, ut fide, & spe, & charitate Deum coleret.* Verum una PP. & TT. Catholicorum omnium sententia est, sanctitatem & quævis dona supernaturalia primo homini prorsus indebita fuisse. *Excedit homo suam ipsius naturam* (inquit S. GREGORIUS *Nyss.* L. de *Beat.* c. 7.) *nam dignus habitus, qui filius Dei fiat.* S. AMBROSIUS L. 8. in Evang. Lucæ: *Non te præferas, quia filius Dei diceris: agnoscenda gratia, sed non ignoranda natura.* S. AUGUSTINUS L. 12. de *civ.* c. 9. *Bonam*, inquit, *voluntatem quis fecerat nisi ille, qui eos* (Angelos) *cum bona voluntate, id est, cum amore casto, quo illi adhærent, creavit, simul in eis & condens naturam, & largiens gratiam . . . Isti autem, qui cùm boni creati essent, tamen mali sunt malâ propriâ voluntate, aut minorem acceperunt divini amoris gratiam, quàm illi, qui in eadem perstiterunt; aut si utrique boni æqualiter creati sunt; istis mala voluntate cadentibus, illi amplius adjuti, ad eamdem beatitudinis plenitudinem, unde se nunquam casuros certissimi fierent, pervenerunt . . . Confitendum est igitur cum debita laude Creatoris, non ad solos sanctos homines pertinere, verùm etiam de Sanctis Angelis*

gelis posse dici, quòd charitas Dei diffusa sit in eis per Spiritum Sanctum. Ubi Patres constanter naturam inter & gratiam discernunt: si autem gratia simpliciter debita est, jam non est gratia, sed naturalis perfectio hominis. Et quo jure natura etiam integra gratiam supernaturalem exigeret? an *morali*? quod illud? an *physico*, quod in natura ipsa fundetur? igitur jus istud perseverat in statu naturæ lapsæ non minus, ac naturales cæteræ appetitiones, quas culpa non adimit. Homo ex natura sua Dei servus est: atque is adoptivam filiationem, & quæ ei adhæret, beatitudinem æternam jure suo exigere possit? neque ideo natu a integra ejusdem hac in parte conditionis est cum lapsa: hæc enim ob culpæ demeritum quovis dono supernaturali *positivè* indigna est, cùm illa solùm *negativè* indigna extaret; supra meritum erat gratia in statu naturæ integræ: sed etiam contra meritum in statu naturæ lapsæ est.

36. Alia naturæ innocentis privilegia.

Inter cætera naturæ innocentis privilegia duo sunt, quæ singularem suî attentionem postulant, videlicet quòd appetitus sensitivus ita fuerit subjectus voluntati & rationi, ut vel eam præveniret numquam, vel illi imperanti repugnaret. Atque istud ex Sacris Paginis haud obscurè colligitur. Nam *Gen.* 2. de primis parentibus adhuc innoxiis dicitur: *Erat autem uterque nudus; Adam scilicet & uxor ejus, & non erubescebant*: postquam autem peccato se contaminaverant, *aperti sunt oculi amborum, cumque cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizomata.* c. 3. Apostolus ad *Rom.* 7. hos concupiscentiæ motus ex Adæ peccato traxisse originem confirmat his verbis: *Non, quod volo bonum, hoc ago, sed quod odi malum, illud facio. Si autem, quod nolo, illud facio, jam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum*, h. e. peccati fomes. Eamdem in rem satis apertè loquitur TRIDENTINUM

Sess.